

ศิลปนิพนธ์ภาคเอกสาร

ระดับปริญญาตรี

สำนักหอสมุดกลาง
เรื่อง

สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ

ของ

นายธานี อิศรา

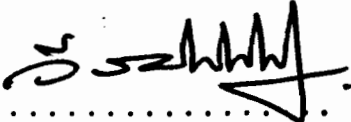
เด่นอต่อ

ภาควิชาประยุกต์ศิลป์ศึกษา คณะมัณฑนศิลป์

มหาวิทยาลัย ศิลปากร

ปีการศึกษา ๒๕๒๓

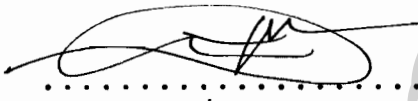
รายชื่อกรรมการและผู้ควบคุมในการตรวจศิลปนิพนธ์

.....
(ผ.ศ. วีระ โยธาประเสริฐ)

ประธานกรรมการ

.....
(ผ.ศ. มานัตย์ กุอารีย์)

กรรมการและผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

.....
(อ. สน สีมাত্রัง)

กรรมการและผู้ควบคุมศิลปนิพนธ์

.....
(อ. เสวต เทศนธรรม)

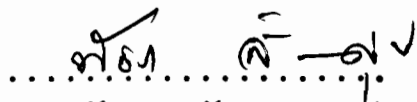
กรรมการ

.....
(อ. เสาวภา วิเชียรเขตต์)

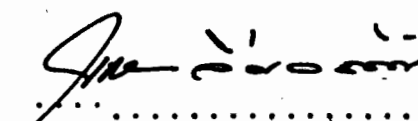
กรรมการ

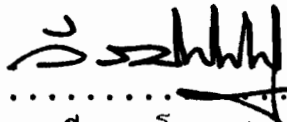

.....
(อ. ดกมล ปรียากมิตยพงศ์)

กรรมการ

.....
(อ. พิชรา สัตตบรรณสุข)

กรรมการและเลขานุการ

.....
(เอนก ภิรัตน์พิสัย)

.....
(ผ.ศ. วีระ โยธาประเสริฐ)

หัวข้อศิลปนิพนธ์
นักศึกษาเจ้าของศิลปนิพนธ์
ภาควิชา
คณะ
ปีการศึกษา

สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ
นายธานี อิศรา
ประยุกต์ศิลปศึกษา
มันชนศิลป์
๒๕๒๓

สำนักหอสมุดกลาง
บทคัดย่อ

ความคิดและคตินิยมของสังคมในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา, ควบคู่กันเนื่องมาจากความก้าวหน้าทางวิทยาการและเทคโนโลยีสมัยใหม่ จากสภาพของสังคมในปัจจุบันที่คงตอสถียรทนเพื่อเอาตัวรอด ทำให้คตินิยมของมนุษย์ในปัจจุบันเปลี่ยนไปจากจิตนิยมมาเป็นวัตถุนิยม จิตใจของคนเราเสื่อมโทรมลงทำให้สภาพของสังคมมีแต่ความวุ่นวาย สับสน เพราะมนุษย์มองข้ามและขาดการพัฒนาคุณค่าจิตใจ อันเป็นความรู้สึกที่เป็นนามธรรม (Abstract) ไม่อาจสัมผัสได้คงายเหมือนกับคุณค่าที่แท้จริงที่เป็นรูปธรรม

ข้าพเจ้าได้นำเอาความรู้สึกอันเป็นนามธรรมนั้นมาแสดงออกในงานศิลปะโดยอาศัย สัญลักษณ์ (Symbolic) ต่าง ๆ ในทางศาสนาเป็นสื่อในการแสดงออกเพื่อแสดงถึง ความเจ็บปวดและความศรัทธาเมื่อไรที่คนไทยมีคตพุทธศาสนา.

กิติกรรมประกาศ

ขอน้อมรำลึกถึงพระคุณ บิดา มารดา ผู้ให้กำเนิด บรรพชาจารย์ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้อุปการะสั่งสอนอบรมขั้นพื้นฐาน ในการศึกษาเบื้องต้น กราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มานิตย์ สันติมาตย์ อาจารย์ที่ปรึกษาทั้งสองท่านที่กรุณาคอยชี้แนะให้คำปรึกษาในการสร้างสรรค์งานศิลปนิพนธ์ครั้งนี้ ตลอดจนคณะกรรมการและผู้ให้การสนับสนุนทุกท่าน

สำนักพิมพ์สมุดกลาง

สารบัญเรื่อง

บทที่

หน้า

๑. บทนำ	๑
ความมุ่งหมาย	๒
ขอบเขตการศึกษา	๓
คำจำกัดความ	๔
วิธีการสร้างงานและการรวบรวมข้อมูล	๕
๒. งานศิลปะสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง	๖
๓. ทรรศนคติส่วนตัวในการสร้างสรรค์งานศิลปะ	๗
แนวความคิดในการสร้างศิลปนิพนธ์	๘
๔. ความบันดาลใจ	๙-๑๐
๕. ปัญหาและการแก้ปัญหาในงานศิลปนิพนธ์	๑๑-๑๕
๖. บทสรุป	๑๕
บรรณานุกรม	๑๖
ประวัติค้เจาของงาน	๑๗

บทนำ

ศิลปะ เป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งของมนุษย์ ศิลปะมีอิทธิพล
ครอบคลุมมนุษย์ตลอดเวลา ดังนั้นศิลปะจึง เป็นปัจจัยหลักที่มนุษย์จะขาด
เสียมิได้ เพราะศิลปะจะเป็นสื่อกลางที่จรรโลงจิตใจมนุษย์ใหม่ควนิยม
ในจิตใจสูงขึ้นไป ขาพเจ้าจึงมีแนวคิดที่จะสร้างสรรงานจิตรกรรมขึ้นมา
เพื่อต้องการ เสนอแนะคุณค่าทางสุนทรียภาพด้านความงาม และเพื่อเป็น
การปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง เกี่ยวกับความเชื่อ, ความศรัทธาที่
มนุษย์มีต่อศาสนา เพื่อเป็นการบูรณะคัมภีร์คุณค่าทางจิตใจของมนุษย์ในสัง
คมไทยที่กำลังพัฒนาอย่างมากในควนวัต แลขาดการพัฒนาในด้านจิตใจ
ในสงฆ์

ค่านิยมเจ้าจึงมีโครงการที่จะสร้างสรรงานจิตรกรรม
ขึ้นมาส่วนหนึ่ง เพื่อต้องการให้เป็นวัตถุประสงค์ที่ สะท้อนคุณค่าทางสุน
ริภาพและเสนอแนะค่านิยมที่ถูกต้อง เกี่ยวกับความเชื่อ, ความศรัทธาต่อ
ศาสนา สำหรับ เพื่อนมนุษย์ทั้งในปัจจุบัน และอนาคต

ความหมาย

ข้าพเจ้าต้องการที่จะทำงานที่สะท้อนถึงพลังอันศักดิ์สิทธิ์ และความหมายที่มีอยู่ในสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เพื่อแสดงถึงความเชื่อ, ความศรัทธาของคนไทยที่มีต่อพุทธศาสนา ที่ประกอบไปด้วยความเรียบง่าย, สงบและมีพลัง โดยอาศัยรูปทรงจากสัญลักษณ์ต่าง ๆ เป็นสื่อ ใ่วิธีการจัดวางองค์ประกอบที่เรียบง่าย ไม่ซับซ้อนแสดงบ และมีพลัง ในการแสดงออก สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบอยู่เป็นความคิดและอุดมคติส่วนตัวของ ข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับศาสนา เพื่อที่จะสามารถทำให้มนุษย์เห็นภาพแล้วเข้าใจในความหมายโดยง่าย อันเป็นการส่งเสริมให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองทางด้านความคิด และการพัฒนาคุณค่าทางด้านจิตใจตามที่ข้าพเจ้าต้องการ

ขอบเขตการสำรวจงาน

เนื่องจากงานศิลปะของชาวพม่าต้องการเพียงเพื่อแสดง
ความเชื่อ, ความศรัทธาที่มนุษย์มีต่อสิ่งมีชีวิตในต่าง ๆ ในทางศาสนา
โดยเน้นถึงความรู้สึกอันเป็นนามธรรมที่เกี่ยวข้องกับสิ่งมีชีวิตที่ชาวพม่า
นำมาแสดงออก โดยจำกัดแต่เพียงขอบเขตของเนื้อหาคือ จะอาศัยเนื้อ
หาจากความหมายของสิ่งมีชีวิตที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรมประเพณีทาง
ศาสนาเท่านั้น โดยไม่จำกัดทางด้านภูมิศาสตร์และเวลาเพราะรูปแบบ
ศิลปะที่ชาวพม่า แสดงออกนั้นเป็นรูปแบบการถ่ายทอดในลักษณะของการ
คิดแปลงแกม (Semi Abstract) คือการอาศัยรูปทรงจากธรรมชาติแล้ว
คิดแปลงแกมไปพร้อมกับเรื่องราวที่ชาวพม่าต้องการแสดงออกเพื่อให้เป็น
ไปตามอารมณ์และความรู้สึกที่ชาวพม่าต้องการงานศิลปะของชาวพม่า
จึงปราศจากสถานที่จริงและ เวลาอัน หมายถึง "อวกาศ" จึงไม่ต้อง
จำกัดเรื่องภูมิศาสตร์และเวลา

คำจำกัดความ

สัญลักษณ์แห่งความเชื่อ ในความหมายของภาพเจาหมาย ถึง รูปทรงของสิ่งประติมากรรมต่าง ๆ ที่มนุษย์คิดค้นขึ้น เพื่อนำไปประกอบ พิธีในพุทธศาสนา อันเป็นสิ่งสมมุติ หรือตัวแทนความนึกกลับความศักดิ์สิทธิ์ ของสิ่งที่ไม่มีความจริง ซึ่งแอบแฝงอยู่ในความเชื่อของมนุษย์.

สำนักหอสมุดกลาง

วิธีการสร้างงาน

- วิธีปฏิบัติ

๑. โดยการถ่ายรูปของสัญลักษณ์ต่าง ๆ จากสถาน
หนึ่งสื่อ
๒. นำเอาขอมูลต่าง ๆ ที่ได้จากภาพถ่ายมาจัดองค์
ประกอบใหม่
๓. นำขอมูลต่าง ๆ ที่ได้มาเป็นแนวคิดเพื่อทบทวน
กับผลงานเพื่อจะได้นำไปแก้ปัญหาคือ

- รูปแบบแสดงออก

- เป็นการถ่ายทอดในลักษณะของการตัดแปดแก้ไขคือ การอาศัยฉากหลัง (Back Ground) ที่ลอกเขียนมาจากธรรมชาติมาผสมผสานกับสัญลักษณ์ที่ข้าพเจ้าต้องการแสดงออก เพื่อจะได้ให้ผู้
ผู้ชมมองเห็นแล้วได้เป็นสิ่งเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาของสาระที่เป็นนามธรรมที่
ซ่อนอยู่ภายในคือ ความเชื่อ ความศรัทธา ตามที่ข้าพเจ้าต้องการ.

- เทคนิค

ในผลงานช่วงแรกข้าพเจ้าใช้สีฝุ่น เพราะทำบรรยากาศที่ดูต้องการได้ง่าย แต่สีฝุ่นมักจะเป็นฝ้า และยากแก่การรักษาท่า
ให้ข้าพเจ้าหันมาใช้สี อะครายคิก (Pery Lie) ในงานช่วงหลัง เพราะมีสีสดใสกว่า และสามารถทำบรรยากาศตามที่ข้าพเจ้าต้องการได้

ผลงานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง

ข้าพเจ้ามีความประทับใจในงานศิลปะของกลุ่ม (Naturalistic Surrealism) มาก เพราะรูปแบบและโครงเรื่องในการแสดงออกยังคงหมึ่มมืด วิธีการเหมือนจริงจากธรรมชาติ แฉกนำมาขยาย ผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัวอันเป็นเรื่องราวที่ตลกขบขันแสดงออก เช่น นำความงามของภูมิประเทศ มรดกแก่กันเรื่องราวที่ตลกขบขันแสดงออก โดยอาศัยบรรยากาศที่เหนือจริง กล่าวคือ ศิลปิน ได้นำภาพที่ปรากฏอยู่ในสายตาจากสภาพธรรมชาติมาผสมผสานกับจินตนาการส่วนตัวแสดงเรื่องราวบรรยายประหลาดในชีวิตของศิลปิน โดยการนำเอาโลกแห่งความจริงของสรรพสิ่งต่าง ๆ ตามธรรมชาติมาบวกกับรูปที่ประหลาดขึ้น แฉกนั้นแปรออกมาในรูปศิลปะกรรมอีกตอนหนึ่งทว่าเรื่องราวที่สร้างขึ้น จิตรกรแสวงหาให้เห็นบรรยากาศของสภาพแวดล้อม ซึ่งเข้ากันกับ ความคิดและความเข้าใจในความจริงของเราทำให้รูปแบบศิลปะที่ออกมามีอิสระและเป็นสื่อความเข้าใจได้ง่าย และศิลปินในกลุ่มนี้มีอิทธิพลต่อการสร้างงานศิลปะของข้าพเจ้ามากที่สุดคือ ซัลวาดอร์ ดาลี (Salvador Dali 1904 -) โดยข้าพเจ้าได้อาศัยเทคนิคและวิธีการบางอย่างมาใช้ในงานของข้าพเจ้า

บทที่ ๓

วรรณคดีส่วนคำที่มีต่อศิลปะ

ศิลปะทุกประเภทนั้นเกิดขึ้นจาก มนุษย์ต้องการที่จะสื่อความหมายภายในจิตใจของตนเองให้ผู้อื่นได้รู้ร่วมกัน และภาษาที่ต้องการสื่อสารนั้นไม่ใช่ภาษาที่ใช้พูดคุยหรือภาษาที่ใช้บอกเล่ากันไปตามธรรมดา แต่เป็นภาษาอันบอกความหมายที่ลึกซึ้งภายในออกมา ดังนั้นภาษาในศิลปะจึงเป็นภาษาที่ต้องมีการศึกษา มีการเรียนรู้และการสั่งสอนในประเพณีการของตนเอง เพื่อให้เกิดการพัฒนาในด้านพุทธิปัญญาปริวรรตนิยมให้สูงขึ้นอันเป็นการช่วยให้เกิดความเจริญงอกงามทางความคิด

ข้าพเจ้าคิดว่าศิลปะควรเริ่มค้นคว้าลักษณะการสร้างสรรคสิ่งใหม่ให้กับเพื่อนมนุษย์ ภายใต้อารมณ์ของความรู้สึกงาม หรือการแสดงออกทางอารมณ์ เพื่อถ่ายทอดความเป็นมนุษย์ออกมาให้ได้สัมผัสกับงานศิลปะย่อมเกิดความภูมิใจยินดีในความดีงามนั้น ใคร่คว้ารับรู้ถึงความรู้สึกของเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การใคร่คว้าสิ่งที่ดีงามจากงานศิลปกรรมนั้นนอกจากจะเป็นการพัฒนาพุทธิปัญญาของตนเองแล้วยังเกิดความรู้สึกถึงความ เป็นมนุษย์ร่วมกันมากขึ้นทำให้เกิดความอบอุ่นในจิตใจและอาจพัฒนาไปถึงขั้นที่ใคร่มองเห็นมนุษย์ทุกคนในโลกคือพี่น้องเดียวกัน.

สำหรับงานศิลปะในวรรณคดีของข้าพเจ้า คิดว่านอกจากจะสมบูรณ์ด้วยคุณค่าทางสุนทรียภาพแล้ว ผลงานศิลปะชิ้นนั้นจะต้องมีจริยธรรมและคุณธรรมที่ช่วยให้เกิดการพัฒนาทางความคิดด้วย.

แนวความคิดในการสร้างศิลปนิพนธ์

สังคมในยุคนี้ปัจจุบันมีความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่เป็นอย่างมาก วิทยาการสมัยใหม่เหล่านั้นมีอิทธิพลอย่างสูงต่อมนุษย์ในสังคมทั่วไป มนุษย์หรือการพัฒนาด้านวัตถุ แต่ขาดการพัฒนาในด้านจิตใจให้ควบคู่กันไปควบคู่ ทำให้สังคมมนุษย์ในปัจจุบันมีแต่ความสับสนวุ่นวาย, แยกแยะซึ่งกันและกัน ซึ่งเห็นแก่ตัวมากขึ้นทุกขณะ จะเห็นได้จากสาเหตุนี้เองทำให้ความคิดและคตินิยมของสังคมถูกเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา มนุษย์ในปัจจุบันนี้วันจะขาดความผูกพัน ศรัทธาต่อศาสนามากขึ้นทุกที ซึ่งเป็นการเปลี่ยนความคิดและคตินิยม จากจิตนิยมมาเป็นวัตถุนิยม

สังคมในสมัยโบราณ ชีวิตชาวไทยทั่วไปผูกพันอยู่กับวัฒนธรรมประเพณีในศาสนา ควบคู่กับความเชื่อความศรัทธาที่ยึดถือให้ชีวิตไทยในอดีตมีแต่ความร่มเย็นเป็นสุข เพราะได้รับการพัฒนาคุณค่าทางจิตใจเป็นอย่างมาก ซึ่งตรงข้ามกับปัจจุบันที่มนุษย์ในสังคมที่มองข้าม คุณค่าที่สำคัญนี้ไป โดยยอมรับและให้ความสำคัญในคุณค่าของวัตถุ เพราะเป็นสิ่งที่เป็นรูปธรรมสามารถสัมผัสได้โดยง่าย ซึ่งต่างกับคุณค่าในทางจิตใจอันเป็นนามธรรมที่ซ่อนเร้นไม่อาจสัมผัสได้ง่ายคายนึกในสังคมที่นี้ความฉาบฉวยแรงจูงใจในยุคนี้ปัจจุบัน.

ข้าพเจ้าได้ศึกษาค้นคว้าความรู้สึกในทางนามธรรมนั้นมาแสดงออกในงานศิลปะของข้าพเจ้า โดยอาศัยที่มาจากสัญลักษณ์ (Symbolic) ต่าง ๆ ทางศาสนาซึ่งมนุษย์สร้างขึ้นเพื่อสมมุติว่าเป็นตัวแทนในสิ่งที่พวกเขาเคารพบูชา มาประกอบขึ้นในงานศิลปะ

ข้าพเจ้าเชื่อมั่นว่า ถ้ามนุษย์ทุกคนได้รับการพัฒนาทั้งในด้านวัตถุและในทางจิตใจควบคู่กันไปเสมอด้วยกัน จะสามารถทำให้สังคมมนุษย์อยู่ร่วมกันได้โดยสันติสุข.

ความบันเทิงใจ

งานศิลปทุกแขนงทั้งในสมัยโบราณและปัจจุบัน มีลักษณะสัญลักษณ์ที่แสดงให้เห็นเกี่ยวกับสิ่งหนึ่งตามความเข้าใจร่วมกันในสังคมใดสังคมหนึ่งโดยเฉพาะ โดยการรวบรวมลักษณะพิเศษจากธรรมชาติหรือความเชื่อต่าง ๆ มาวนำมาประกอบเป็นรูปใหม่ขึ้นทำให้เป็นสื่อของคนใน สังคมว่าสัญลักษณ์ที่สร้างขึ้นนี้หมายถึงอะไรและมีความรู้สึกอย่างไรอันเป็นความเข้าใจที่เป็นแบบสากล โดยไม่ตองอาศัยภาษาพูด

ตั้งแต่โบราณมาแล้วสัญลักษณ์ต่าง ๆ ส่วนมากมักจะต้องสร้างมาเพื่อรับโทษศาสนาเสียเป็นส่วนใหญ่ ทำให้สัญลักษณ์ต่าง ๆ เหล่านี้มีหลังอยู่ในตัวของมันเองทำให้ผู้ที่ใดสัมผัสกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ นั้นพบมันแล้วก็สามารถนึกถึงใจเดยวาทนวยถึงอะไร, เป็นตัวแทนของใคร เช่นเมื่อเราไปพบซากพระพุทธรูป ถึงแม้ว่าจะปรักหักหรือเกาแกล้งเพียงใดเราก้ยังศัทธากราบไหว เพราะว่าเป็นสัญลักษณ์ของความดีงามอันเป็นตัวแทนของพระพุทธรองค์ หรือเป็นเมื่อเราไปพบเสมาธรรมจักรเราก้รูวาทนวยถึงคำสั่งของพระพุทธรองค์ในเมื่อครั้งปฐมเทศนา ฯลฯ

คั้งขึ้นสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในทางศาสนา นอกจากจะเป็นภาษาที่คนทั่วโลกเข้าใจควยแวยัง เป็นสิ่งลุ่มนวยหรือ ตัวแทนของความศัทธิตสิทธิความดีงามที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อใหญ่ที่ไคประสุตพบเห็นมันแล้ว เกิดความเคารพ, ความศรัทธา อันเป็นูการพัฒนาคานจริยธรรมของมวลมนุษย์ให้สูงขึ้นแม้ว่าสัญลักษณ์เหล่านี้จะเป็น เพียงตัวแทนสิ่งที่ไม่ีตัวคนเลยก็คามา

จุดเริ่มต้นของการทำงานศิลปะของข้าพเจ้า เริ่มต้นด้วยการทำงานออกไปสัมผัส
บรรยากาศของพิธีกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศาสนาจากบทเพลงของสิ่ง
ประติมากรรมที่มนุษย์คิดค้นขึ้นเพื่อที่จะนำไปประกอบในพิธีกรรมนั้น ๆ ใฝ่
ความบันเทิงใจในทางศรัทธาต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ปราศจากตัวตนเป็นกฎเกณฑ์
เกิดรูปทางจิตใต้สำนึกขึ้น ความรู้สึกเหล่านี้เหล่านี้เป็นแนวโน้มที่ให้ความ
สะเทือนใจและทำให้บังเกิดความรู้สึกประทับใจต่อรูปทรงของสัญลักษณ์ที่มนุษย์
สร้างขึ้นมา ซึ่งถือว่าเป็นตัวแทนความรู้สึกถึงความศักดิ์สิทธิ์ในทางศ
ศาสนาทำให้เมื่อมองดูแล้วบังเกิดอาการสงบเสถียร สรัทธา ต่อความลึ
ลับ ซอนเร็น (*My alie*) ซึ่งแอบแฝงอยู่ในความเชื่อของมนุษย์จากปรากฏ
การณ์ดังกล่าวดำเนินไปเกิดแรงกระตุ้นต่อสัญลักษณ์แห่งความเชื่อ ดังกล่า
ดังนั้นจากเหตุผลข้างต้นจึงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดจินตนาการใน
สร้างสรรคจิตรกรรมสวนแก้วขึ้น

บทที่ ๕

การแก้ปัญหาในงานศิลปนิพนธ์

จิตรกรรมคือ การสร้างสรรค์ที่ประกอบด้วย รูปแบบ, เนื้อหา เรื่องราวและเทคนิควิธีการต่าง ๆ กัน ซึ่งเราจะสัมผัสได้โดยประสาทสัมผัสทางตาตามผลงานทางศิลปะจะแสดงเป็น ๓ มิติ (THREE

VIMENSION) แสดงความรู้สึกที่เกิดจากกรรลวงตา เป็นความรู้สึกอันเกิดจากผลทางความรู้สึกทางประสาทสัมผัสทางตา บัญญัติของจิตรกรรมที่มีส่วนสำคัญที่ทำให้เกิดผลในทางความรู้สึกนี้ โหล แล เสน, สี, น้ำหนัก, ลวดลายพื้นผิวและระยะเส้นเคิน เป็นคน ตัวอย่างดังกล่าวนี้ เป็นเครื่องช่วยให้เกิดผลในทางความรู้สึกของทัศนศิลป์ ( )

ดังนั้นปัญหาต่าง ๆ จึงเกิดขึ้นในผลงานจิตรกรรมใดเสมอ .ไม่ว่าจะเป็นในคานความคิด,จินตนาการ เทคนิค วิธีการ และการสื่อความหมายแทนค่าทางความคิดก็ตาม ปัญหาใหญ่ซึ่งเป็นตัวการสร้างสรรค์ก็คือ รูปแบบที่นำมาเป็นสื่อ เทคนิควิธีการที่นำมาใช้ ความคิดและอารมณ์ ความรู้สึกที่ต้องการแสดงออก บัญญัติทั้ง ๓ ส่วนดังกล่าวนี้ สร้างปัญหาให้คนทำงานศิลปะทุกคนต้องแก้ไขอยู่เสมอ และชาวเขาก็เช่นกัน.

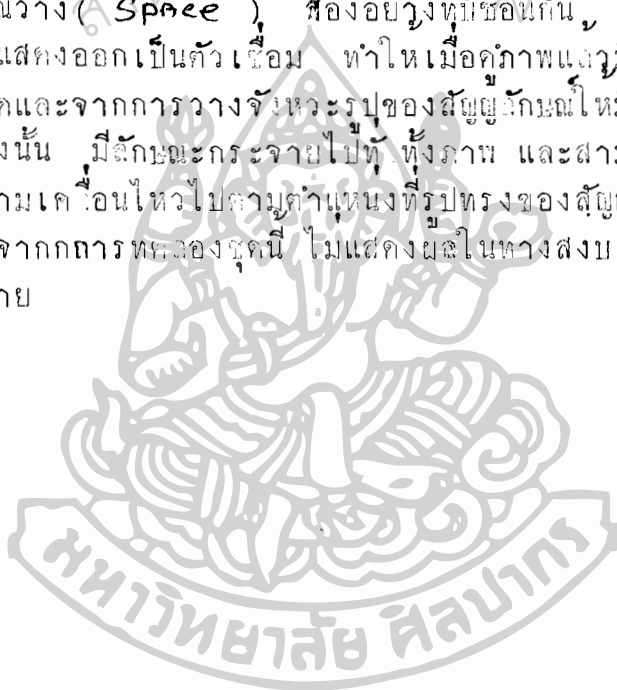
ผลงานในช่วงที่ ๑

ข้าพเจ้าใช้รูปทรงของพระพุทธรูปต่าง ๆ ที่มีมนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นมาเป็นสื่อในการแสดงออก แต่ก็มีปัญหา ในเรื่อง จังหวะขององค์ประกอบการกำหนดบริเวณวางกับรูปทรงของสัญลักษณ์ที่ต้องการแสดงออก ซึ่งอัตราส่วนทั้งสองสิ่งนี้ยังไม่สมบูรณ์ ตามจุดหมายเท่าที่ควร อาจเป็นเพราะแนวโน้มนิยมใหญ่ ทางความคิด ยังเคราพกฎเกณฑ์ ของลัทธิชาตินิยมมากเกินไป ดังเช่นรูปที่ ๑. ข้าพเจ้าอาศัยภาพถ่ายโดยไม่คัดลอกแต่อาศัยเพียงแต่การโยกย้าย และจัดวางองค์ประกอบใหม่ ภาพที่ใดจึงคุณลายภาพถ่ายจึงไม่ได้ผลตามจุดหมาย

ผลงานในช่วงที่ ๒

จากผลงานในช่วงที่ ๑ ข้าพเจ้ามีปัญหาในเรื่องจังหวะขององค์ประกอบที่ยังเคารพต่อความเป็นจริงมากเกินไป ข้าพเจ้าจึงนำมุมมองใหม่ในช่วงนี้โดยการกำหนดบริเวณวางเป็นแผนราบ (PLAN) และได้นำเทคนิคสี ให้เกิดความลึก และใน (PLAN) ใหม่ที่ ข้าพเจ้ากำหนดให้ เป็นบริเวณเพื่อตั้งรูปทรงของสัญลักษณ์นั้น ข้าพเจ้าได้เจาะเป็นช่องเล็กๆ ๆ เพื่อบรรจุเนื้อหาอีกอย่างลงไปภาพเดียวกัน ทำให้เกิดบริเวณวาง (Space) สองอย่างทับซ้อนกัน โดยใช้สัญลักษณ์ที่ค่อนข้างแสดงออกเป็นตัวเชื่อม ทำให้เมื่อดูภาพแล้วมีความลึกที่ซ้อนกันไม่สิ้นสุดและจากการวางจังหวะรูปของสัญลักษณ์ใหม่มีส่วนสัมพันธ์กับบริเวณวางนั้น มีลักษณะกระจายไปที่ ทั้งภาพ และสามารถจรดสายคาให้เกิดความเคลื่อนไหวไปตามตำแหน่งที่รูปทรงของสัญลักษณ์วางอยู่ ซึ่งเมื่อที่ใดจากกการทรงของรูปนี้ ไม่แสดงผลในทางสงบ, ความศักดิ์สิทธิ์ คง เป้าหมาย

ผลงานในช่วงที่ ๓

จากผลงานช่วงที่สองนอกจากจะมีปัญหาที่ไม่แสดงมูลในการ
สงบ, ความศักดิ์สิทธิ์คงเป้าหมายแล้ว ปัญหาสำคัญอีกส่วนหนึ่งที่ข้าพเจ้า
คิดว่ามีส่วนทำให้ พลังของรูปทรงสัญลักษณ์ลดคุณนอยลง เพราะรูปทรงของ
สัญลักษณ์ บางจุดที่ข้าพเจ้านำมาเป็นสื่อเพื่อที่จะบรรจุลงไปในภาพเพื่อ
ทำให้โครงสร้างประกอบที่สมบูรณ์ โดยไม่คำนึงถึงความสัมพันธ์กันในคาน
เนื้อหาทำให้พลังของรูปทรงสัญลักษณ์ที่ต้องการ แสดงออกซวดเหตุผลและ
ซวดความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และจากปัญหาสองจุดนี้ข้าพเจ้าได้นำมา
แก้ไขในผลงานช่วงนี้ โดยการกำหนดคิหารูปทรงของสัญลักษณ์มีความ
พอเหมาะพอเจาะกับบริเวณควมการหารูปทรงที่มีความหมาย และสัมพันธ์
ของสัญลักษณ์ที่ต้องการแสดงออก และก็ทงใหญ่ของทางความนิย, สงบ
ควย, ข้าพเจ้าเคยรูว่าประเพณีลอยกระทงนั้นทำขึ้นเพื่อขารอบพระพุท
บาทที่อยุริมฝั่งแม่น้ำในอินเดีย ทำให้แนวคิดที่นำเอารูปทรงของพระพุท
บาทมาแสดงออกในผลงานช่วงนี้ เพราะรูปทรงของพระพุทบาทนั้น ถ
จากจะเป็นสัญลักษณ์ที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อที่แสดงออกแล้ว รูปทรงของ
พระพุทบาทยังมีลักษณะที่เป็นสี่เหลี่ยมมน เรียบง่าย แต่ให้ความรู้สึก
นิ่ง สงบ เพราะประกอบขึ้นจากเส้นตรงตามเส้นขอบนอกเป็นทิวบังคัย
จากเหตุผลคิการข้าพเจ้าจึงนำเอารูปรอบพระพุทบาทมาเป็นสื่อ
โดยการจัดวางให้ซ้อนกันทั้งแนวตั้งและแนวนอนเพื่อให้เกิดความรู้สึกที่
สงบนิ่ง และในรูปทรงทรงของพระพุทบาทยังได้บรรจุเรื่องราวที่เกี่ยวข้อง
ของกับพุทธศาสนา อันหมายถึงสัญลักษณ์ต่าง ๆ ตลอดจนลวดลายลงใน
งานชุดนี้

ผลงานช่วงที่ ๔

จากผลงานในช่วงที่ ๓ ข้าพเจ้ามีปัญหาเรื่องให้ความสำคัญกับรูปทรงของพระพุทธรูปมากเกินไป และการที่จะอาศัยรูปทรงของพระพุทธรูปเป็นที่บรรจุเรื่องราว นั้น เส้นรอบนอกของรูปทรงนี้จะเป็นกรอบบังคับพื้นที่ที่จะบรรจุเรื่องราวทำให้ขาดอิสระในการแสดงออก การแก้ไขผลงานในครั้งนี้ ข้าพเจ้า สร้างบริเวณวางที่กว้างใหญ่ขึ้นในภาพ โดยอาศัยความถี่จากการมองตา แล้วสร้างรูปทรงของสัญลักษณ์แห่งความเชื่อ เช่น ธรรมจักร พระพุทธรูป ฯลฯ อันเป็นรูปทรงที่มนุษย์สร้างขึ้นเช่นเดียวกัน

ผู้กระห่มแต่มีความมั่นใจกว่า วางอยู่ในระยะ ๆ ในอาณาเขตอันเว้งวางนั้น รูปทรงของสัญลักษณ์มีขนาดต่างกันไป การกำหนดสีในเขตของธรรมจักรใหญ่มากกว่าพระพุทธรูป นอกจากจะแสดงถึงความมั่นคงแข็งแรง, นิ่งสงบแล้ว ยังให้ข้อคิดที่ว่า สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อเป็นตัวแทนของพระพุทธรูปหรือสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย เช่น พระพุทธรูป นั้นย่อมมี โอกาสถูกร่อน ทุบสลายไปตามกาลเวลาแต่รูปธรรมจักรนั้นเปรียบเสมือนวัฏจักรที่ไมเสื่อมสลาย ไปตามกาลเวลาอันเป็นการชักนำเอาความทุกข์ในที่เป็นนามธรรมออกมาแสดงในงานศิลปะ โดยอาศัยที่มาจากสัญลักษณ์ต่าง ๆ ทางศาสนาฯ เป็นสื่อ เพื่อให้เกิดความรู้สึกสงบ เลื่อมใส ศรัทธาต่อสัญลักษณ์เหล่านี้ตามที่ศกการ

มศ.
1102
2523
003

บทที่ ๖

บทสรุป

ในการสร้างสรรงานศิลปะ โดยส่วนแล้วมีเป้าหมายที่จะแสดงให้เห็นถึงความรู้สึกภายในที่ให้อารมณ์ ความรู้สึกในทางศิลปะ สุนทรียภาพ ศาสนา อันเป็นความรู้สึกที่เป็นนามธรรม เพื่อเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าทางจิตใจที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาให้เท่าเทียมกันทางวัตถุ แต่การสร้างสรรงานจิตรกรรมนั้น ผิดของคุณค่าจริงจะอยู่ที่งานจิตรกรรมเป็นปกติใหญ่ ส่วนภาคเอกสารนี้เป็นเพียงส่วนประกอบที่เข้าใจใจถึงความเป็นมาของแนวคิด จุดประสงค์ ใจ การทำงาน และการแสดงเนื้อหาของงานที่เข้าใจ

ฉะนั้น คุณค่าของความรู้สึกของงานจะรับสัมผัสได้นั้น ย่อมประกอบไปด้วยรูปแบบที่เป็นสื่อภายนอก อันหมายถึงงานจิตรกรรมเป็นสำคัญ ที่จะนำพาผู้ดูไปสู่ความรู้สึกภายในที่สัมผัสการแสดงออกส่วนจะโดยผลมากน้อยแค่ไหนนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับสภาวะจิตของแต่ละคนที่มีประสบการณ์, อารมณ์คิดเห็นที่ต่าง ๆ กันไป เป็นพื้นฐานประกอบ

22266

30. APR. 1961

บรรณานุกรม

- อารี สุทธิพันธุ์ ศิลปนิยม ไทยวัฒนาพานิช
๒๕๑๕

- ศิลป พีรศรี ผ.ศ. ศิลปะจำเป็นหรือไม่
แปลโดย ผ.ศ. เขียน ยิมศิริ ๒๕๑๑

สำนักหอสมุดกลาง

ประวัติเจ้า อมงานทีปนิพนธ์

นายธานี อิศรา

เกิด ๒๙ ตุลาคม ๒๕๔๕ ที่ นครศรีธรรมราช

สำนักหอสมุดกลาง

ประวัติการศึกษา

มัธยมศึกษาตอนต้น :

สุวรรณคีรีวิทยา

มัธยมศึกษาตอนปลาย :

ศิลปศึกษาธรรมนคร ศรีฯ

อุดมศึกษา :

มหาวิทยาลัยศิลปากร

